

_____:ne
_____ הכיתה fe:

היישובים בצפון הארץ ובמישור החוף

1. התבוננו במקורות המידע האלה:

- טבלת צפיפות האוכלוסין במישור החוף התיכון ובצפון הארץ.
- מפת היישובים בישראל.
- דיאגרמות של מספר התושבים ומספר היישובים בישראל.

צפון הארץ	מישור החוף	
4,999 קמ"ר	2,423 קמ"ר	גודל השטח
257 תושבים לקמ"ר	1,007 תושבים לקמ"ר	צפיפות האוכלוסין

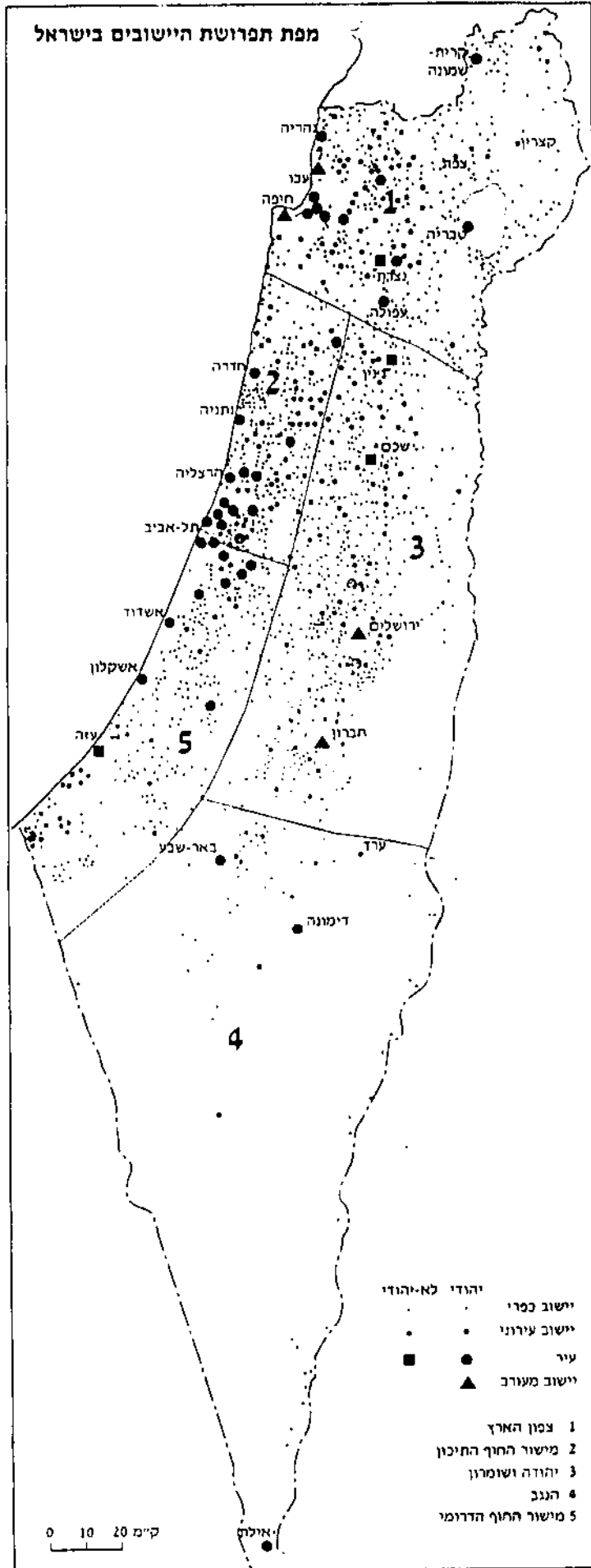
מתוך: "מישור החוף התיכון והדרומי וצפון הארץ", הוצאת מטח, 1992, עמוד 184.

מפת תפוזת היישובים בישראל

גאוגרפיה

03/02

מתוך: "מישור החוף התיכון והדרומי וצפון הארץ", הוצאת מטח, 1992, עמוד 186.

מספר התושבים בישראל
בשנת 1990

מספר היישובים בישראל
בשנת 1990

מתוך: "מישור החוף התיכון והדרומי וצפון הארץ", הוצאת מטח, 1992, עמוד 181.

ערכו השוואה בין היישובים במישור החוף התיכון לבין אלה שבצפון הארץ.

לפי השאלות הבאות:

א. באיזה משני האזורים מתגוררים יותר תושבים? _____

01

שטחו של איזה אזור גדול יותר? _____

באיזה אזור צפיפות האוכלוסין גדולה יותר? _____

ב. באיזה אזור מספר היישובים גדול יותר? _____

02

מה אפשר ללמוד מכך על גודל היישובים בכל אחד מהאזורים? _____

ג. באיזה משני האזורים יש ריכוז של ערים ויישובים עירוניים*? _____

03

באיזה אזור יש ריכוז גדול של יישובים כפריים*? _____

ד. באיזה אזור יש ריכוז של יישובים לא יהודיים? _____

04

(כדי לענות על שאלה ד. היעזרו במפת היישובים בישראל, מתוך האטלס.)

* יישוב עירוני - מעל 2,000 נפש.

יישוב כפרי - פחות מ-2,000 נפש. (לפי הגדרת הלשכה המרכזית

לסטטיסטיקה בישראל)

איזה סוג יישוב נפוץ בין היישובים הלא יהודיים? _____

2. מלאו בטבלה שלפניכם את המאפיינים היישוביים בשני האזורים, כפי שגיליתם במקורות המידע.

05

מאפיינים יישוביים במישור החוף התיכון	מאפיינים יישוביים בצפון הארץ
במישור החוף יש הרבה ערים ויישובים עירוניים	בצפון הארץ יש הרבה יישובים כפריים

דוגמה

3. מנתוני הטבלה מתבררים קשרים בין האזור לסוג היישוב, וכן קשרים בין האזור לבין האוכלוסייה. נסחו משפטים המתארים את הקשרים. בצפון הארץ נמצאים יישובים

06

במישור החוף התיכון נמצאים יישובים

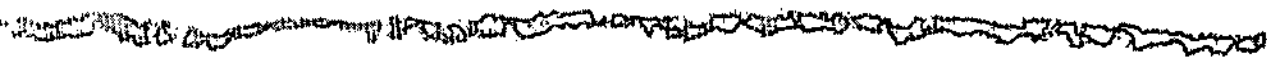

4. כתבו פרטים מאפיינים על היישוב שאתם גרים בו.

א. אני גר ביישוב _____

באזור _____

ב. מאפייני היישוב שלי:

03/02

היישובים בצפון הארץ ובמישור החוף

תוכן המשימה

במשימה זו נערכת השוואה בין היישובים במישור החוף התיכון והדרומי לבין היישובים במרכז הארץ. ההשוואה נערכת ביחס לקריטריונים של מספר יישובים, גודל יישובים, צורות התיישבות ומאפיינים יישוביים - כלכליים ואתניים - נוספים. ההשוואה נערכת בעזרת מספר מקורות מידע - טבלת נתונים, מפת תפוצת יישובים, דיאגרמת מעגל ואטלס ומתבססת גם על ידע שנלמד על מישור החוף ועל צפון הארץ.

מס' השאלה דרישה קוגניטיבית

1. א-ב הפקת מידע ממפה, מטבלה ומדיאגרמה, ועריכת השוואה לגבי מספר היישובים, גודל היישובים וצפיפות האוכלוסין בשני האזורים - צפון הארץ ומישור החוף התיכון והדרומי.
1. ג-ד הפקת מידע כנ"ל והשוואה ביחס לצורות התיישבות ולמאפיינים אתניים בשני האזורים.
2. ארגון המידע שנאסף בשאלות 1. א-ד בטבלה המשווה בין מאפיינים יישוביים בשני האזורים.
3. א-ב ניסוח משפטים המביאים קשרים אפשריים בין האזור לבין המאפיינים היישוביים.
4. א-ב התייחסות אישית למקום המגורים: שמו, מקומו והמאפיינים של מקום המגורים האישי בהתאם למושגים בשאלות הקודמות ועל-פי ידע אישי.

תיאור הפעילות

בשלב ראשון מתבקשים התלמידים להפיק מידע על היישובים בשני אזורים בארץ מתוך מקורות מידע אחדים, ולערוך השוואה ביניהם לפי כמה קריטריונים נתונים. לאחר מכן על התלמידים לארגן את המידע שהפיקו בטבלה המשווה בין המאפיינים היישוביים בכל אחד מהאזורים, ולהביע גם מילולית את הקשרים בין האזור לבין המאפיינים היישוביים. בסיום המשימה מתבקש כל תלמיד להתייחס למקום המגורים שלו. לזהות את מקומו של מקום המגורים ולאפיין אותו באופן מילולי.

ממצאים וקשיים

מקצת התלמידים התקשו בשאלה האחרונה - אפיון מקום המגורים האישי.

טווח זמן והכנה

המטלה מתאימה לשעור. המטלה מצריכה שימוש באטלס.

03/02

מפתח תשובות

01	מספר פריט:
1. א.	מספר שאלה:
קל	דרגת קושי:

תשובות נכונות:

במישור החוף התיכון מתגוררים יותר תושבים. שטחו של אזור הצפון גדול יותר. במישור החוף התיכון צפיפות האוכלוסין גדולה יותר.

מפתח ציונים:

2	ענה תשובה נכונה -
0	אחר, לא ענה -

02	מספר פריט:
1. ב.	מספר שאלה:
בינוני	דרגת קושי:

תשובות נכונות:

בצפון הארץ מספר היישובים גדול יותר. אפשר ללמוד מכך ש:
- במישור החוף היישובים יותר גדולים מאשר היישובים בצפון הארץ.
- בצפון הארץ יש הרבה יישובים שמכילים מעט תושבים ובמישור החוף יש מעט יישובים שמכילים הרבה תושבים.

תשובות שגויות:

לא משנה גודל השטח - במישור החוף מתגוררת יותר אוכלוסייה.
במישור החוף גודל מספר היישובים קטן יותר.
במישור החוף אפשר להכניס יותר אנשים.
צפון הארץ יותר גדול.

מפתח ציונים:

2	ענה תשובה נכונה -
0	אחר, לא ענה -

03/02

מספר פריט: 03
מספר שאלה: 1. ג.
דרגת קושי: קשה

תשובות נכונות:

במישור החוף התיכון - ריכוז יישובים עירוניים.
בצפון הארץ - ריכוז יישובים כפריים.

מפתח ציונים:

ענה תשובה נכונה - 2
אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 04
מספר שאלה: 1. ד.
דרגת קושי: בינוני

תשובות נכונות:

באזור הצפון - ריכוז יישובים לא יהודיים.
סוג היישובים הנפוץ - יישובים כפריים.

תשובות שגויות:

שמות יישובים, כגון ג'בליה, יריחו, ג'נין
ריכוז יישובים לא יהודיים - ביהודה ושומרון / במישור החוף התיכון
סוג היישובים הנפוץ - צפון הארץ

מפתח ציונים:

ענה תשובה נכונה - 2
אחר, לא ענה - 0

03/02

מספר פריט: 05
מספר שאלה: 2
דרגת קושי: קשה

תשובות נכונות:

מאפיינים יישוביים בצפון הארץ	מאפיינים יישוביים במישור החוף התיכון והדרומי
רוב היישובים כפריים	הרבה יישובים עירוניים
רוב היישובים קטנים	רוב היישובים גדולים
יש הרבה יישובים לא גדולים, מושבים וקיבוצים	הרבה ערים ויישובים עירוניים
מספר התושבים נמוך ביחס לשטח ולכן	מספר התושבים גדול ביחס לשטח ולכן
צפיפות האוכלוסין נמוכה	צפיפות האוכלוסין גבוהה
ריכוז של יישובים לא יהודיים	אין כמעט יישובים לא יהודיים
יישובים עם אוכלוסייה מעורבת	אין כמעט יישובים עם אוכלוסייה מעורבת
הרבה יישובים קטנים	יש פחות יישובים
יישובים חקלאיים	מעט יישובים חקלאיים

תשובות שגויות:

מאפיינים פיזיים - הרים בצפון
מישור - במישור החוף
אקלים

מפתח ציונים:

רשם לפחות 3 מאפיינים נכונים בכל אזור - 2
רשם 1-2 מאפיינים נכונים בכל אזור - 1
אחר, לא ענה - 0

03/02

מספר פריט: 06

מספר שאלה: 3

דרגת קושי: קשה

תשובות נכונות:

בצפון הארץ נמצאים יישובים רבים, רובם יישובים קטנים, כפריים. בצפון הארץ יש ריכוז של יישובים לא יהודיים, שרובם יישובים כפריים, וכן, יש יישובים שבהם אוכלוסייה מעורבת. יישובים בעלי אופי חקלאי.

במישור החוף התיכון והדרומי יש הרבה ערים ויישובים עירוניים. היישובים גדולים יותר. מרבית היישובים יהודיים. אין כמעט יישובים לא יהודיים ומעורבים. מעט יישובים כפריים.

תשובות שגויות:

במישור החוף - יישובים עם אוכלוסייה מעורבת
בצפון הארץ - הרבה ערים ויישובים עירוניים

מפתח ציונים:

רשם משפט הגיוני לגבי כל אחד מהאזורים - 2
אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 07

מספר שאלה: 4. א.

דרגת קושי: קל

תשובות נכונות:

שם יישוב ואזור רלבנטי, כמו:
תל-אביב - מישור החוף התיכון / מישור החוף
קריית מוצקין - מישור החוף הצפוני / אזור חיפה / אזור הצפון
גניגר - עמק יזרעאל / צפון הארץ

מפתח ציונים:

ענה תשובה נכונה - יישוב ואזור - 2
אחר, לא ענה - 0

03/02

מספר פריט: 08

מספר שאלה: 4. ב.

דרגת קושי: קשה

תשובות נכונות:

מאפייני יישוב

כל תשובה שנרשמו בה כמה מאפיינים רלבנטיים למקום המגורים - מתקבלת. למשל:

תל-אביב - יישוב עירוני / עיר גדולה וצפופת אוכלוסין / בתים גבוהים / הרבה תושבים
איננה יישוב חקלאי / מקורות פרנסה מגוונים / הרבה מקומות בילוי / הרבה מכוניות / עיר בלי הפסקה

קריית מוצקין - הרבה תושבים / יישוב עירוני / עיר / בתים בנויים בצפיפות / חנויות / מגרשי משחקים /
הרבה תושבים / שטח לא גדול ולכן צפיפות אוכלוסין גבוהה

גניגר - קיבוץ / יישוב קטן / יישוב שיתופי / יישוב כפרי / מתפרנס בעיקר מחקלאות / בתים קטנים / הרבה
מרחב ודשאים

מפתח ציונים:

רשם לפחות 2 מאפיינים רלבנטיים למקום המגורים - 2

רשם מאפיין אחד - 1

אחר, לא ענה - 0

